



Een Stem Van Paardenhaar

uitgeverij Azul Press 2014

Lies van Gasse/ Bas Kwakman

Hoofdstuk I

‘Twee jaar geleden vloog ik naar China’, zegt de Zwarte Pad tegen de Sjamaan. Hij is net uit de taxi gestapt, die hem van het vliegveld van Ulaan Baator naar het centrum van de stad heeft gebracht. De Sjamaan staat voor de ingang van het Oovotel.

‘Op een gegeven moment werd ik wakker. Ik keek naar buiten en zag hoe de zon opkwam boven een prachtige, rood, bruin en grijs gevlekte vlakte. Ik vroeg aan de stewardess waar we waren. Ze keek even vluchtig naar buiten en zei: Gobi. Even later zag ik een rots die op mij leek. Ik weet nog hoe ik mijn kop tegen het raam drukte en een overrompelende, weldadige duizeligheid toeliet.’

‘U vloog over Ergeliin Zoo’, zegt de Sjamaan stellig. Hij is klein en draagt een kraakheldere, witte blouse met ruches, een hoed van grijs vilt en een op maat gemaakte, donkergrijze jas. Zijn gezicht lijkt van kalfsleer en hij heeft de tanden van een oude bluesmuzikant. Zijn groene ogen schijnen van achter hun gelooide voorhang recht in de ogen van de Zwarte Pad.

‘Daar waar de jacht begint. De Gobi heeft u geroepen. We hebben lang op u gewacht.’

De Sjamaan buigt voorover en volgt met een lange, benige vinger de lijnen op het schild van de Zwarte Pad. ‘Sinds jaar en dag probeert de mens de tekens van de natuur te ontcijferen. Een natuur die met groeiende wanhoop contact zoekt. Via het reliëf op schelpen, de tekening van de slang, het web van een spin, het slijmspoor van een slak, het opdrogen van een rivierbedding, via ijsbloemen en varens. Tekens, waarvan de betekenis ons vreemd blijft. Taal die zich onttrekt aan

onze taal. Maar laat niemand u wijs maken dat hier niet wordt gecommuniceerd. Uw schild, Zwarte Pad, vormt de sleutel tot die taal en ik zal degene zijn die dit gaat ontcijferen. Al kost het mij de rest van mijn leven.'

De Sjamaan gaat de Zwarte Pad voor naar de kamer, die de schildpad deelt met de honorair consul van Mongolië in Vlaanderen. De consul, die van de Mongoolse overheid het verzoek heeft gekregen de Zwarte Pad en hem in Mongolië als gids te dienen, heeft die ochtend hard zijn been

gestoten toen hij op het vliegveld in Moskou een bus instapte. Een flinke wond, die maar door bleef bloeden. Dieprode plassen in de wachtruimte van de luchthaven van Moskou, in het vliegtuig naar Ulaan Baator, op de bodem van de taxi en op de lakens van het bed in de hotelkamer van het Oovotel.

De kamer is klein. Er passen ternauwernood twee bedden in. De consul stroopt zijn bebloede broek af.

'Het valt best mee', zegt hij tegen de Zwarte Pad. 'We trekken hoe dan ook vanaf morgen samen de Gobi in.'

De portier komt de kamer binnen en knielt voor het bed van de consul. 'Een Koreaan,' zegt de consul. De portier peutert wat broekresten van het been en ziet een wond, die tot diep op het bot reikt. Hij verbindt de wond zo goed en zo kwaad als mogelijk en raadt aan om een dokter te halen.

'Nee, nee, geen dokter,' zegt de consul. 'De zus van een vriendin hier in Ulaan Baator is verpleegster, ze heeft ooit in Antwerpen gewoond en zij kent een man, die is chirurg in het beste ziekenhuis van Mongolië. Je moet die verpleegster en die chirurg bellen, zij moeten komen, eerst die verpleegster, want zij spreekt Vlaams, en dan die chirurg uit Shanghai of misschien wel de broer van de eigenaar van het Oovotel, want die werkt bij de EHBO in het andere ziekenhuis.'

De portier snelt de kamer uit.

'Zonder vrienden ben je nergens in Mongolië', zegt de consul.

Intussen komen, een voor een, de gasten van het Oovotel de kamer binnen om de Zwarte Pad te begroeten. Om zijn schild te zien. 'Iedereen in deze kamer wordt er beter van als de Sjamaan de tekens op uw schild weet te ontcijferen', fluistert de consul de Zwarte Pad in het oor.

De eerste is een oude professor uit Inner Mongolia, die van zijn nek tot over zijn schoenen is gehuld in een zwart, linnen gewaad. Hij schraapt zijn keel en maakt een diepe buiging voor de Zwarte Pad. 'Ik ben gespecialiseerd in de theeceremonie van de nomaden in de Gobi. Uw komst

is een grote eer voor alle Mongolen', zegt hij. 'Het is voorspeld.'

De tweede, een lange Mongoolse heer in een felgroen pak, knikt instemmend en schikt zijn jasje. 'In 1831, om precies te zijn', zegt hij, 'door Danzan Ravjaa in zijn droom over de maan en de koekoek. Ik werk als officier bij de Nationale Bibliotheek. Daar bewaak ik de manuscripten van Djenghiz Khan.'

De oude professor is inmiddels naast de pad gaan zitten. Hij doopt zijn wijsvinger in een kom thee en schrijft een gedicht over de Gobi in Chinese karakters op het schild van de pad.

Dan komt een Franse eco-biologe binnen. Ze is samen met een jonge Chinese dichter, die in Londen Engels studeert. Hij draagt een beige ribbroek en een blauw McGregorshirt. De Francaise is van top tot teen gehuld in survival-Wolfskin en slist als een puber door haar beugel.

'Ik leid een armlastige NGO die zich inzet voor het behoud van de wilde ezel in de Gobi, de Thaki,' zegt ze. 'Ik hoop dat u ze ontmoet als u de Gobi intrekt. Het liefst wil ik permanent in de woestijn leven. Ik houd zielsveel van Mongolië. De Mongoolse mannen drinken veel, ze zijn hartstochtelijk en blijven me tot diep in de woestijn lastig vallen.'

Ze lacht, vleit haar hoofd tegen de schouder van de Chinese dichter en slist een zacht: 'O La La.' 'So between them love did shine/ That the turtle saw his right/ Flaming in the phoenix' sight: Either was the other's mine', declameert de Chinees met overgeaffecteerde tongval.

Hij vouwt zijn armen over elkaar.

'Ik vind *Catcher in the Rye* overigens een slecht boek', zegt hij resoluut.

'Er komen veel onbetamelijke woorden in voor, zoals 'lousy'.'

En dan, zachter: 'Het mooiste deel van Mongolië lijkt op het slechtst denkbare oord in China.'

De directeur van een fabriek die Mongoolse tenten maakt, de beroemde ger, loopt binnen, samen met zijn vrouw, die tapijten van vilt knoopt. 'De meeste tenten gaan naar het buitenland', zegt hij, terwijl hij op het bed van de Zwarte Pad gaat zitten. Hij draagt een roze Lacoste-trui, een zwarte broek en schoenen met glanzende gespen. Hij verliest het schild van de Zwarte Pad geen moment uit het oog. 'Mijn vrouw hier zorgt voor het interieur. De consul heeft vorig jaar een ger gekocht om ermee langs de Vlaamse scholen te reizen. Samen met mijn broer bezit ik een aantal hectares op de steppe ten zuiden van de stad, vlak voordat de eerste heuvels beginnen. Daar maken we siroop van de duindoorn, waaraan inmiddels een fors deel van de Mongoolse bevolking zijn vitamine C ontleent. Sinds enkele jaren is elke barman en elke slijter in Mongolië verplicht om bij ieder glas en iedere fles wodka een glas van onze siroop te serveren.'

'We zijn schatrijk', zegt zijn vrouw.

Ze is op de grond naast de Zwarte Pad gaan zitten, drukt haar wang tegen zijn schild en laat zacht haar hand over het reliëf glijden.

De chirurg en de verpleegster komen binnen, snijden de beenwond van de consul open en verwijderen het ontstoken vlees. De chirurg zegt streng tegen de consul dat hij de komende weken geen stap, maar dan ook geen stap mag verzetten en dat hij er goed aan heeft gedaan hem vandaag te bellen, want nog geen dag later en hij had een zaag mee moeten nemen. Hij laat een tas vol ontsmettingsspul en antibiotica achter en de verpleegster rolt een dik pak watten en zwachtels om de wond.

De Zwarte Pad duwt iedereen de kamer uit. De consul pakt een handvol antibiotica en pijnstillers en klokt deze weg met een halve fles Chinggis Gold Wodka. De Sjamaan staat nog even stil bij het bed van de consul en vertrekt dan als laatste. De Zwarte Pad kijkt naar de consul op het bed naast hem. Hij ziet de god Tengri grijnzend aan het voeteneinde van de consul zitten.